

Čeněk Doleček

Narodil se 5. dubna 1898 Františku Dolečkovi, kočímu v Žamberku a jeho ženě Anežce, rozené Frödeové. Láska k přírodě, lesu a zvěři způsobila, že si zvolil povolání hajného. Ve věku 26 let se oženil s Marií Kalousovou z Kameničné. Ve službách Parishů vystřídal hájovny pod Kletnou, v Bartošovicích a na Čiháku. Nejšťastnější roky manželé určitě prožili pod Kletnou, kde se jim narodily obě děti, dcera Hana a syn Olda. Po odstoupení našeho pohraničí Německu se museli stěhovat do vnitrozemí i Dolečkovi.

Po okupaci zbytku Československa začaly vznikat odbojové organizace. Jednou z prvních byla vojenská Obrana národa, na Vysokomýtsku vedená pplk. jezdeckta Josefem Svatoněm. Výhodné místo pro tajné schůzky skýtala hájovna na Luhu. Samota na břehu Tiché Orlice nedaleko železniční zastávky Bezpráví na trati Pardubice – Česká Třebová. Bydlel tam Čeněk Doleček s rodinou. Proto byl již v lednu 1940 požádán o spolupráci. Přestože byla trať hlídána německým a později vládním vojskem, hajný souhlasil. Scházeli se u něho vedoucí odboje a počítalo se zde i s úkrytem pronásledovaných osob a vysílačky.

Na jaře 1942 se do oblasti dostali členové výsadku Intransitiv Kindl a Grabovský. Odbojáři je umístili v hájovně na Luhu. Hajný se synem jim v lesní houštině pro jistotu vykopali úkryt. Čeněk pro ně pomáhal zajišťovat

doklady o pracovním nasazení a krycí zaměstnání, manželka s dcerou obstarávaly stravování a praní prádla a školák Olda pracoval jako spolehlivá a nenápadná spojka. Poměrný klid a bezpečí skončily v březnu 1943, kdy se na stopu Svatoňovy skupiny dostalo Gestapo. Úkrytu na Luhu krátce využili pplk. Svatoň a jeho pobočník por. Kábele a ještě včas odešli na Skutečsko. 11. března si pro rodinu Čenka Dolečka přišlo Gestapo.

Následovaly tři měsíce výslechů a krutého týrání na pardubickém gestapu. Dcera Hana po válce napsala, že viděla po výslechu otce i bratra a „nebylo na nich místečka bílého“. Přesto nikdo z rodiny nic neprozradil! Již v roce 1985 jsem článek o Oldovi nazval: „Byl statečnější než mnohý dospělý“. Po skončení výslechů byli spolu s více než 20 dalšími obviněnými posláni do Malé pevnosti v Terezíně. Soudem v Drážďanech byl 16. května 1944 Čeněk Doleček odsouzen k trestu smrti. Rozsudek byl vykonán 18. října téhož roku.

Spoluvězeň z cely smrti po válce Marii Dolečkové mj. napsal: „Denně jsem dával pozor u dveří, když Čeněk z okna pátého poschodí věznice se díval na dvůr, kde se procházela jeho žena. Té posílal tisíce pozdravy a přál sílu, aby když se nevrátí, říkal, mohla sama děti vychovat, aby byly dobrými lidmi. Rád jsem poslouchal vyprávění o lese, o zvěři, o přírodě, kterou Čeněk tolik miloval. Naše myšlenky se pak nesly přes kopce domů do naší krásné milované vlasti.”

Dne 3. srpna 1946 udělil prezident republiky Čeňku Dolečkovi a jeho synovi Oldovi Čs. válečný kříž 1939 in memoriam. V sousední Lukavici jsou obě jména na památníku obětem 2. světové války a 9. května 1959 jim byl odhalen pomník u hájovny na Luhu.

Psáno podle dokumentů Vojenského historického ústavu – Vojenského historického archivu Praha fond Osvědčení 255 čj. 92449/69, Státního oblastního archivu v Zámrsku fond Sběrka matrik Vč kraje, sign. 186-6365 a dopisu Jaroslava Eisnera.

Napsal Pavel Svědihroh, foto Josef Sklenka
Žamberské listy č. 6 z 2. dubna 2013